

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Kłek
Protokolant:	Sekretarz sądowy Żaneta Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2023 r. w Kętrzynie na rozprawie

sprawy z wniosku M. W.

z udziałem A. M., D. K.

o podział majątku wspólnego M. K. (1) i H. K. (1) , dział spadku po H. K. (1) i M. K. (1)

I. ustala , iż w skład majątku wspólnego M. K. (1) i H. K. (1) wchodzi :

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 201 000 zł (dwieście jeden tysięcy złotych)

- prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości 1 000 zł (jeden tysiąc złotych),

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł (dwadzieścia dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt cztery złote i sześćdziesiąt dwa grosze) ,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł (osiemnaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych i czterdzieści pięć groszy),

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł (trzydzieści pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych i dziesięć groszy) ,

II. ustala , że w skład spadku po H. K. (1) zmarłym 21 lutego 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałym w K. wchodzi :

- udział w 1/2 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości lokalu 201 000 zł (dwieście jeden tysięcy złotych)

- udział w 1/2 części w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości pojazdu 1 000 zł (jeden tysiąc złotych),

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł (dwadzieścia dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt cztery złote i sześćdziesiąt dwa grosze) ,

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł (osiemnaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych i czterdzieści pięć groszy),

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł (trzydzieści pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych i dziesięć groszy) ,

III. ustala , że w skład spadku po M. K. (1) zmarłej 4 marca 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałej w K. wchodzi :

- udział w 5/8 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości lokalu 201 000 zł (dwieście jeden tysięcy złotych)

- udział w 5/8 części prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości pojazdu 1 000 zł (jeden tysiąc złotych),

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł (dwadzieścia dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt cztery złote i sześćdziesiąt dwa grosze) ,

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł (osiemnaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych i czterdzieści pięć groszy),

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł (trzydzieści pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych i dziesięć groszy) ,

IV. ustala wartość długów spadkowych na kwotę 484,78 zł (czterysta osiemdziesiąt cztery złote i siedemdziesiąt osiem groszy)

V. ustala wartość wydatków na majątek spadkowy poniesionych przez wnioskodawczynię M. W. na kwotę 9 671,41 zł (dziewięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt jeden złotych i czterdzieści jeden groszy),

VI. dokonuje podziału majątku wspólnego M. K. (1) i H. K. (1), działu spadku po H. K. (1) zmarłym 21 lutego 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałym w K. i po M. K. (1) zmarłej 4 marca 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałej w K. w ten sposób, że wchodzące w skład spadku :

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 201 000 zł (dwieście jeden tysięcy złotych) przyznaje wnioskodawczyni M. W. z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestników,

- prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości 1 000 zł (jeden tysiąc złotych), przyznaje wnioskodawczyni M. W. bez obowiązku spłaty na rzecz uczestników

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł (dwadzieścia dwa tysiące sześćset siedemdziesiąt cztery złote i sześćdziesiąt dwa grosze) przyznaje wnioskodawczyni M. W. oraz uczestnikom A. M. i D. K. w równych częściach po 1/3 części każdemu z nich,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł (osiemnaście tysięcy dwadzieścia siedem złotych i czterdzieści pięć groszy) przyznaje wnioskodawczyni M. W. oraz uczestnikom A. M. i D. K. w równych częściach po 1/3 części każdemu z nich,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł (trzydzieści pięć tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych i dziesięć groszy) przyznaje wnioskodawczyni M. W. oraz uczestnikom A. M. i D. K. w równych częściach po 1/3 części każdemu z nich,

VII. zasądza od wnioskodawczyni M. W. tytułem spłaty wartości udziału w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...), rozliczenia długów spadkowych i wydatków poniesionych przez wnioskodawczynię na majątek spadkowy na rzecz uczestników :

- A. M. kwotę 63 614,61 zł (sześćdziesiąt trzy tysiące sześćset czternaście złotych i sześćdziesiąt jeden groszy),

- D. K. kwotę 63 614,61 zł (sześćdziesiąt trzy tysiące sześćset czternaście złotych i sześćdziesiąt jeden groszy),

płatne w terminie 4 (czterech) miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia w płatności zasądzonych kwot,

VIII. oddala pozostałe wnioski stron,

IX. zasądza na rzecz wnioskodawczyni M. W. tytułem zwrotu kosztów postępowania od uczestników :

- A. M. kwotę 159,44 zł (sto pięćdziesiąt dziewięć złotych i czterdzieści cztery grosze)

- D. K. kwotę 159,44 zł (sto pięćdziesiąt dziewięć złotych i czterdzieści cztery grosze)

zaś w pozostałej części wnioskodawczyni i uczestnicy we własnym zakresie ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie,

X. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uczestników :

- A. M. kwotę 521,69 zł (pięćset dwadzieścia jeden złotych i sześćdziesiąt dziewięć groszy),

- D. K. kwotę 521,69 zł (pięćset dwadzieścia jeden złotych i sześćdziesiąt dziewięć groszy).

Sygn. akt I Ns 397/21

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni M. W. we wniosku o podział majątku wspólnego i dział spadku po M. K. (1) i H. K. (1) złożonym w dniu 21.12.2021 r. wniosła :

1. o ustalenie, że w skład majątku wspólnego M. K. (1) i H. K. (1) wchodzi:

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...) dla którego Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości o wartości 120 000 zł ,

- samochód osobowy marki F. (...) rok produkcji 1999 o wartości 3 000 zł ,

- wierzytelność wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł,

- wierzytelność wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł ,

- wierzytelność wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł ,

2. ustalenie , że M. K. (1) i H. K. (1) przysługują równe udziały w majątku wspólnym,

3. ustalenie , że w skład spadku po H. K. (1) zmarłym 21 lutego 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałym w K. wchodzi:

- udział w 1/2 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...) dla którego Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości ,

- udział w 1/2 części w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 o wartości 3 000 zł ,

- udział w 1/2 w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł,

- udział w 1/2 w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł ,

- udział w 1/2 w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł ,

4. ustalenie , że w skład spadku po M. K. (1) zmarłej 4 marca 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałej w K. wchodzi :

- udział 5/8 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...) dla którego Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości ,

- udział 5/8 części w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 o wartości 3 000 zł ,

- udział 5/8 części w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł,

- udział 5/8 części w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł ,

- udział 5/8 części w wierzytelności wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł ,

5. dokonanie podziału majątku wspólnego i działu spadku w ten sposób, że :

a) na wyłączną własność wnioskodawczynie przyznać prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości ,

b) na wyłączną własność uczestnikowi A. M. przyznać prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 o wartości 3 000 zł ,

c) wierzytelność z tytułu środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych przyznać w częściach równych wnioskodawczynie i uczestnikom w kwotach po 25 394,05 zł ,

d) zasądzić od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika A. M. kwotę 39 000 zł tytułem wyrównania udziałów , płatną w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia ,

e) zasądzić od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika D. K. kwotę 40 000 zł tytułem wyrównania udziałów , płatną w terminie 4 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia ,

f) zasądzić od uczestnika A. M. na rzecz uczestnika D. K. kwotę 1000 zł tytułem wyrównania udziałów ,

6. ustalenie, że wnioskodawczynie spłaciła długi spadkowe w łącznej kwocie 10 447,76 zł,

7. ustalenie , że wnioskodawczynie poniosła wydatki na majątek spadkowy w łącznej kwocie 4 702,01 zł

8. zasądzenie od uczestnika A. M. na rzecz wnioskodawczynie kwoty 5 049,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się postanowienia do dnia zapłaty tytułem spłaconych długów spadkowych i wydatków na majątek spadkowy,

9. zasądzenie od uczestnika D. K. na rzecz wnioskodawczynie kwoty 5 049,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się postanowienia do dnia zapłaty tytułem spłaconych długów spadkowych i wydatków na majątek spadkowy,

10. zasądzenie od uczestników na rzecz wnioskodawczynie zwrotu kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczynie wskazała, iż B. K. oraz H. K. (1) zawarli związek małżeński w dniu 14 listopada 1970 r. Małżonkowie nie zawierali małżeńskich umów majątkowych. W trakcie trwania małżeństwa małżonkowie nabyli prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...) dla którego Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...), prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 oraz zgromadzili na rachunkach bankowych łącznie kwotę 76 182,17 zł tytułem oszczędności . Powyższe składniki tworzą majątek wspólny małżonków .

Prawomocnym postanowieniem z dnia 21 września 2021 r. Sąd Rejonowy w Kętrzynie sygn. akt I Ns 82/21 stwierdził, że spadek po H. K. (1) zmarłym w dniu 21 lutego 2021r. na podstawie ustawy nabyli żona M. K. (1) , córka M. W. oraz wnukowie A. M. i D. K. , każde w 1/4 części spadku natomiast spadek po M. K. (1) zmarłej w dniu 4 marca 2021 r. na podstawie ustawy nabyli córka M. W. oraz wnukowie A. M. i D. K. , każdy w 1/3 części spadku.

W skład spadku wchodzi prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 120 000 zł. Wnioskodawczynie wnosi o przyznanie jej na wyłączną własność przedmiotowego prawa , albowiem jako jedyna spośród stron postępowania ma do mieszkania emocjonalny stosunek , jest to jej dom rodzinny , zaś po wyremontowaniu mieszkania chciałaby w nim zamieszkać . Z tym składnikiem majątku związane są wydatki , które w całości poniosła wnioskodawczynie w celu utrzymania nieruchomości w okresie od dnia śmierci drugiego ze spadkodawców do dnia wniesienia wniosku w kwocie 4 702,01 zł . Są to opłaty czynszowe , za wodę, za energię elektryczną oraz za usługi radiowe i telewizyjne ((...)) wraz z koniecznymi opłatami manipulacyjnymi. Wnioskodawczynie uiszcza dotąd z tytułu opłat czynszowych – kwotę 3 899,04 zł , za wodę – 132,55 zł , za energię – kwotę 623,44 zł , za usługi (...) –

kwotę 46,98 zł . Wnioskodawczyni wskazała, że umowa z (...) Sp. z o.o. w G. została wypowiedziana niezwłocznie po śmierci spadkodawczyni, co zminimalizowało wydatki w tej części. (...) S.A. natomiast zakwestionowała prawo wnioskodawczyni do wypowiedzenia umowy do czasu uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku.

W dalszej kolejności do rozliczenia w niniejszym postępowaniu wnioskodawczyni zgłosiła jako dług spadkowy kwotę 10 447,76 zł , na którą składa się pożyczka udzielona spadkodawcom na pokrycie kosztów pogrzebu W. K. w kwocie 10 000 zł , która nie została jej zwrócona za życia spadkodawców oraz wydatki niezbędne do utrzymania nieruchomości poniesione przez wnioskodawczynię w okresie bezpośrednio poprzedzającym śmierć spadkodawców w łącznej kwocie 447,76 zł . Na kwotę te składają się dwie faktury za energię elektryczną w kwocie 179,16 zł i 215, 62 zł wraz z opłatami manipulacyjnymi oraz jedna faktura (...) w kwocie 45 zł wraz z opłatą manipulacyjną. Powyższe kwoty podlegają rozliczeniu na podstawie art. 686 kpc stosownie do wielkości udziałów spadkowych. Wnioskodawczyni wniosła o zasądzenie z tego tytułu kwoty po 5 049,92 zł od każdego z uczestników, zastrzegając, iż z uwagi na cykliczny charakter przedmiotowych opłat , żądanie w tym zakresie ulegnie rozszerzeniu w miarę trwania postępowania w sprawie.

Wnioskodawczyni wskazała, iż w skład spadku wchodzi ponadto prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999r. Wnioskodawczyni wniosła o przyznanie pojazdu na własność uczestnika A. M. , ponieważ w przeciwieństwie do uczestnika D. K. posiada on prawo jazdy. Wnioskodawczyni również posiada uprawnienia , jednak ze względu na stan zdrowia od wielu lat nie prowadziła samochodu , dlatego nie jest zainteresowana nabyciem pojazdu na własność . W przypadku braku zgody uczestnika A. M. na przyznanie mu na własność tego składnika majątku pojazd jeszcze w toku postępowania powinien zostać oddany do stacji demontażu pojazdów w celu zełomowania . Koszt tej usługi powinien obciążyć spadkobierców stosownie do posiadanych udziałów.

Wnioskodawczyni wskazała , iż ponadto w skład spadku wchodzi wierzytelność wobec (...) S.A. z siedzibą w W. tytułem środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych w łącznej kwocie 76 182,17 zł. Środki te podlegają podziałowi w równych częściach pomiędzy spadkobierców tj. w kwocie po 25 384,05 zł .

Uczestnicy A. M. i małoletni D. K. reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego matkę M. K. (2) w odpowiedzi na wniosek wnieśli o :

1. ustalenie, że w skład majątku wspólnego po M. K. (1) i H. K. (1) wchodzi :

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...) wraz z udziałem w częściach wspólnych nieruchomości o wartości 200 000 zł ,

- samochód osobowy marki F. (...) rok produkcji 1999 o wartości 1 000 zł ,

- kwota 22 674,62 zł zgromadzona na rachunku bankowym prowadzonym przez (...) S.A. o numerze (...),

- kwota 18 027,45 zł zgromadzona na rachunku bankowym prowadzonym przez (...) S.A. o numerze (...),

- kwota 35 480,10 zł zgromadzona na rachunku bankowym prowadzonym przez (...) S.A. o numerze (...),

2. dokonanie podziału wskazanego majątku poprzez przyznanie prawa własności lokalu mieszkalnego oraz prawa własności samochodu na wyłączną własność wnioskodawczyni , zaś środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych przyznać wnioskodawczyni i uczestnikom w kwocie po 25 394,05 zł każdemu z nich ,

3. zasądzenie od wnioskodawczyni na rzecz uczestników stosownej dopłaty w wysokości po 66 999,99 zł dla każdego z nich,

4. oddalenie wniosku wnioskodawczyni o rozliczenie długów spadkowych w kwocie 10 447,76 zł,

5. oddalenie wniosku wnioskodawczyni o rozliczenie wydatków poczynionych na składnik majątku nieruchomości przy ul. (...) w kwocie 4 702,01 zł,

6. ustalenie, że każda ze stron ponosi koszty sądowe związane ze swoim udziałem w sprawie .

W odpowiedzi na wniosek wskazano w szczególności , iż uczestnik A. M. nie zgadza się na przyznanie mu w ramach działu spadku samochodu marki F. (...) . Samochód ten od lat stoi nie używany , uczestnik nie jest zainteresowany korzystaniem z niego , ponadto uważa, że nie nadaje się do dalszej eksploatacji . Uczestnicy zgadzają się , aby w ramach podziału przyznać wnioskodawczyni prawo własności lokalu mieszkalnego położonego w K. przy ul. (...). Zdaniem uczestników wartość przedmiotowego lokalu wynosi co najmniej 200 000 zł. Uczestnicy podnieśli, że wnioskodawczyni nie wykazała w żaden sposób, że rzeczywiście przekazała zmarłym rodzicom kwotę 10 000 zł na pokrycie kosztów pogrzebu zmarłego syna W. K.. Pogrzeb W. K. odbył się w 2010 r. – w przypadku ustalenia przez Sąd , że wnioskodawczyni rzeczywiście pożyczyła zmarłym spadkodawcom kwotę 10 000 zł na pokrycie kosztów pogrzebu zmarłego W. K. – uczestnicy podnieśli zarzut przedawnienia. Odnośnie żądań wnioskodawczyni rozliczenia wydatkowanych kwot przedstawionych faktur na kwotę 179,16 zł i 215,62 zł oraz na kwotę 45 zł , nie wynika, aby zostały one zapłacone przez wnioskodawczynię i ze środków pochodzących z jej majątku. Uczestnicy wnieśli o oddalenie wniosku o rozliczenie wydatków poczynionych na składnik majątku nieruchomości przy ul. (...) w kwocie 4 702,01 z tytułu opłat za wodę , energię, usługi (...) oraz czynsz ze względu na fakt , że tylko wnioskodawczyni korzysta z nieruchomości spadkowej , zaś uczestnicy nie posiadają do niej dostępu .

W kolejnych pismach procesowych wnioskodawczyni z dnia 10.06.2022 r. (k. 76) , z dnia 13 grudnia 2022 r. (k. 179) oraz z dnia 12 stycznia 2023 r. (k. 198) wnioskodawczyni w związku z poniesieniem przez nią wydatków na utrzymanie nieruchomości rozszerzyła żądanie o świadczenie za dalszy okres wnosząc ostatecznie o ustalenie , iż wnioskodawczyni poniosła wydatki na majątek spadkowy w łącznej kwocie 11 144,90 zł i wnosi o zasądzenie na jej rzecz od uczestników kwot po 7 197,55 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia postanowienia do dnia zapłaty tytułem spłaconych długów spadkowych i wydatków na majątek spadkowy .

Uczestnicy na kolejnych rozprawach wnosili o oddalenie tego wniosku wnioskodawczyni.

Na rozprawie w dniu 11 stycznia 2023 r. wnioskodawczyni i uczestnicy zgodnie wnieśli o przyznanie wchodzącego w skład majątku wspólnego spadkodawców i w skład majątku spadkowego samochodu F. (...) o wartości 1 000 zł wnioskodawczyni bez obowiązku spłat na rzecz uczestników.

Sąd ustalił co następuje :

W skład majątku wspólnego M. K. (1) i H. K. (1) wchodzi :

- prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- prawo własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości 1 000 zł ,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł ,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł ,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł ,

Udziały małżonków M. K. (1) i H. K. (1) w majątku wspólnym były równe.

(dowód : odpis księgi wieczystej (...) k. 43, dowód rejestracyjny pojazdu k. 8 , informacja z (...) k. 9, 10 , zeznania wnioskodawczyni M. W. k. 90-91, zeznania uczestnika A. M. k. 91-92, zeznania M. K. (2) jako przedstawiciela ustawowego małoletniego uczestnika D. K. k. 92, bezsporne)

Spadkodawca H. K. (1) zmarł w dniu 21 lutego 2021 r. w K. , ostatnio stale zamieszkiwał w K.. Spadek po H. K. (1) na podstawie ustawy nabyli żona M. K. (1) , córka M. W. oraz wnukowie A. M. i D. K. , każde w 1/4 części spadku. Spadkodawczyni M. K. (1) zmarła w dniu 4 marca 2021 r. w K. , ostatnio stale zamieszkiwała w K.. Spadek po M. K. (1) na podstawie ustawy nabyli córka M. W. oraz wnukowie A. M. i D. K. , każdy w 1/3 części spadku.

(dowód : postanowienie Sądu Rejonowego w Kętrzynie z dnia 21 września 2021 r. sygn. akt (...) k. 11, bezsporne)

W skład spadku po H. K. (1) zmarłym 21 lutego 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałym w K. wchodzi :

- udział w 1/2 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- udział w 1/2 części w prawie własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości pojazdu 1 000 zł ,

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł ,

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł,

- 1/2 część środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł .

(dowód : odpis księgi wieczystej (...) k. 43, dowód rejestracyjny pojazdu k. 8 , informacja z (...) k. 9, 10 , zeznania wnioskodawczyni M. W. k. 90-91, zeznania uczestnika A. M. k. 91-92, zeznania M. K. (2) jako przedstawiciela ustawowego małoletniego uczestnika D. K. k. 92, bezsporne)

W skład spadku po M. K. (1) zmarłej 4 marca 2021 r. w K., ostatnio stale zamieszkałej w K. wchodzi :

- udział w 5/8 części w prawie własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku nr (...) przy ul. (...) w K. wraz z udziałem związanym z własnością lokalu w wysokości (...) części w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzenia , które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali objętych księgą wieczystą nr (...), dla którego to lokalu Sąd Rejonowy w Kętrzynie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- udział w 5/8 części prawa własności samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1999 nr rej. (...) o wartości pojazdu 1 000 zł ,

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 22 674,62 zł ,

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 18 027,45 zł ,

- 5/8 części środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym w (...) S.A. o numerze (...) w kwocie 35 480,10 zł.

(dowód : odpis księgi wieczystej (...) k. 43, dowód rejestracyjny pojazdu k. 8 , informacja z (...) k. 9, 10 , zeznania wnioskodawczyni M. W. k. 90-91, zeznania uczestnika A. M. k. 91-92, zeznania M. K. (2) jako przedstawiciela ustawowego małoletniego uczestnika D. K. k. 92, bezsporne)

Do długów spadkowych na łączną kwotę 484,78 zł należą opłaty za energię elektryczną za okres od 24.11.2020 r. do 24.03.2021 r. oraz opłaty za multimedia za okres od 01.02.2021 do 31.03.2021 r. Opłaty te zostały uiszczone przez wnioskodawczynię.

(dowód : faktury VAT k. 16, 30, 31, 32, zeznania wnioskodawczyni M. W. k. 90-91)

Od daty śmierci spadkodawców wnioskodawczyni miała wyłączny dostęp do wchodzącego w skład spadku lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K.. Wnioskodawczyni okresowo korzystała z lokalu. Wnioskodawczyni ponosiła też wszystkie opłaty związane z lokalem , w tym opłaty do Spółdzielni Mieszkaniowej , za energię elektryczną i wodę . Opłaty uiszczone przez wnioskodawczynię do Spółdzielni w okresie od marca 2021 r. do stycznia 2023 r. wynosiły łącznie 9 671, 41 zł.

(dowód : dowody wpłat k. 12-29, 77-85, 180- 188, 199, zeznania wnioskodawczyni M. W. k. 90-91, bezsporne).

Wartość wchodzącego w skład majątku wspólnego i majątku spadkowego lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. wynosi 201 000 zł.

(dowód : opinia biegłej z zakresu szacowania nieruchomości k. 112- 152)

Sąd zważył co następuje :

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez wnioskodawczynię dokumentów , w tym odpisu ksiąg wieczystych , odpisu postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, informacji z Banku (...) S.A. , dowodów opłat, albowiem nie były one wzajemnie kwestionowane nie budziły też wątpliwości Sądu. Sąd uwzględnił także zeznania stron , w szczególności co do składu majątku wspólnego , sposobu korzystania z mieszkania spadkodawców i ponoszenia przez wnioskodawczynię wszystkich opłat związanych z mieszkaniem , zeznania te były spójne , logiczne, brak było pomiędzy nimi sprzeczności . W pozostałym zakresie zeznania wnioskodawczyni nie mają istotnego znaczenia dla sprawy .

Sąd nie dał wiary wnioskodawczyni co do udzielenia pożyczki spadkodawcom w kwocie 10 000 zł na pokrycie kosztów pogrzebu syna spadkodawców W. K. , brak jest bowiem jakiegokolwiek potwierdzenia tych zeznań . Bezspornym jest , iż koszty pogrzebu ponieśli spadkodawcy , jednak brak jest potwierdzenia tak co do wysokości tych kosztów jak i udzielenia takiej pożyczki przez wnioskodawczynię. Wnioskodawczyni nie wykazała , iż dysponowała taką kwotą . Ponadto z okoliczności sprawy, w tym informacji o wysokości środków zgromadzonych na rachunkach bankowych przez spadkodawców , wynika, iż posiadali oni kwotę blisko 76 000 zł , nie mieli zatem potrzeby zwracania się o pożyczkę do wnioskodawczyni , jak też w przypadku udzielenia takiej pożyczki, dysponowali środkami , aby ją zwrócić . Niezależnie od powyższego , nawet gdyby przyjąć , że wnioskodawczyni udzieliła takiej pożyczki rodzicom w 2010 r. , roszczenie o jej zwrot uległo przedawnieniu , a stosowny zarzut został podniesiony przez uczestników.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka H. K. (2) co do faktu częstego przebywania wnioskodawczyni w mieszkaniu wchodzącym w skład spadku po śmierci spadkodawców , okoliczność ta była możliwa do zaobserwowania dla świadka , brak podstaw do kwestionowania wiarygodności świadka w tym zakresie . Natomiast w pozostałym zakresie – co do sytuacji materialnej spadkodawców i pomocy finansowej udzielanej córce M. W. , wiedza świadka jest zbyt ogólna , aby mogła ona stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Bezspornym w niniejszej sprawie był skład majątku wspólnego oraz majątku spadkowego spadkodawców. Wnioskodawczyni i uczestnicy byli także zgodni co do sposobu podziału majątku – zgodnie wnosili o przyznanie lokalu mieszkalnego wnioskodawczyni z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestników. Strony także uzgodniły stanowisko co do przyznania składnika majątku w postaci samochodu osobowego o wartości 1000 zł wnioskodawczyni bez obowiązku spłat na rzecz uczestników. Sporna była wartość wchodzącego w skład majątku wspólnego i majątku spadkowego lokalu mieszkalnego.

Celem ustalenia wartości lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu szacowania nieruchomości J. N. . Biegła w wydanej w dniu 08.08.2022 r. opinii przedstawiła, iż wartość rynkowa nieruchomości według stanu na dzień 04.03.2021 r. oraz według aktualnych cen rynkowych wynosi 201 000 zł. Opinia ta nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Opinia jest jasna, pełna, sporządzona zgodnie z zasadami specjalistycznej wiedzy z zakresu szacowania nieruchomości, zgodna z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, dlatego zasługuje na podzielenie.

Zgodnie z treścią art. 210 § 1 kc każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności. Przepis art. 211 k.c. stanowi, że każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Z kolei wedle przepisów art. 212 § 2 k.c., rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Na mocy przepisów art. 1035 k.c., wskazane przepisy stosuje się odpowiednio także do działu spadku. Odpowiednie stosowanie tych przepisów oznacza, że muszą być one dostosowane do charakteru i specyfiki postępowań o dział spadku. W związku z tym należy przyjąć, że dział spadku powinien polegać na podziale fizycznym rzeczy lub prawa albo rozdzieleniu poszczególnych przedmiotów majątkowych wchodzących w ich skład pomiędzy uprawnionych, o ile tylko taki podział nie byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tych przedmiotów albo nie pociągałby za sobą istotnej zmiany tych przedmiotów lub znacznego zmniejszenia ich wartości. Oznacza to, że w sytuacji, gdy dział spadku następuje z mocy orzeczenia sądu, powinien on brać pod uwagę przede wszystkim ten sposób wyjścia ze wspólności, chyba że nie są nim zainteresowani spadkobiercy lub nie jest on możliwy z przyczyn wskazanych w przepisie art. 211 k.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lutego 2001 roku, IV CKN 251/00, LEX nr 52532; postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2001 roku, V CKN 1436/00, LEX nr 52398; postanowienie Sądu Najwyższego z 30 października 1978 roku, III CRN 214/78, LEX nr 8143).

O sposobie działu spadku decydują okoliczności istniejące w chwili dokonywania podziału (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 27 sierpnia 1979 roku, III CRN 137/79, OSNC 1980, nr 2, poz. 33), przy czym ocena co do tego, jaki sposób najlepiej odpowiada usprawiedliwionym interesom każdego z uprawnionych wymaga rozważenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej (por. J. Gajda, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Akty stanu cywilnego. Komentarz, Warszawa 2002, s. 202). Z treści art. 687 kpc wynika natomiast, iż ustawodawca preferuje postanowienie działowe na podstawie zgodnego wniosku uczestników. Zgodnie z treścią art. 567 § 3 kpc do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku.

Mając na względzie społeczno – gospodarcze przeznaczenie lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) w K. stwierdzić należy, iż lokal ten nie podlega podziałowi, wobec czego dział spadku powinien nastąpić poprzez przyznanie lokalu jednemu lub kilku spadkobiercom, którzy wyrażą na to zgodę. W tym zakresie strony przedstawiały zbieżne stanowiska, wnosząc o przyznanie lokalu wnioskodawczyni z obowiązkiem spłaty wartości udziałów w majątku spadkowym na rzecz uczestników. Stanowiska te jako zgodne zasługiwały na uwzględnienie. Za przyznaniem wnioskodawczyni prawa własności lokalu mieszkalnego przemawiały także fakt emocjonalnego związania z mieszkaniem, które stanowiło jej dom rodzinny, fakt korzystania z mieszkania i ponoszenia opłat od czasu śmierci spadkodawców jak też możliwości finansowe wnioskodawczyni do spłaty na rzecz uczestników, wnioskodawczyni zgromadziła na ten cel odpowiednie oszczędności.

Wnioskodawczyni i uczestnicy byli zgodni także co do sposobu podziału pozostałych składników majątku wspólnego spadkodawców i majątku spadkowego poprzez przyznanie wnioskodawczyni samochodu osobowego bez obowiązku spłaty na rzecz uczestników i podziału środków zgromadzonych na rachunkach bankowych w równych częściach , co zasługiwało na uwzględnienie przez Sąd .

Spór pomiędzy stronami dotyczył wysokości długów spadkowych i wydatków poniesionych przez wnioskodawczynię na wchodzący w skład spadku lokal mieszkalny , uczestnicy nie tyle kwestionowali wysokości wydatków poczynionych przez wnioskodawczynię ile zasadność żądania zwrotu , podnosząc , iż od śmierci spadkodawców wyłącznie wnioskodawczyni korzystała z mieszkania .

Podstawę rozliczenia długów spadkowych stanowi art. 922§ 1 kc. Sąd ustalił wysokość długów spadkowych na kwotę 484,78 zł , na którą składały się wydatki za energię elektryczną i multimedia w ostatnim okresie życia spadkodawców (k. 16,30,31,32). Wydatki te zostały poniesione przez wnioskodawczynię. Jedna trzecia część tych wydatków przypadająca na każdego z uczestników wynosi 161,59 zł.

Odnośnie rozliczenia wydatków na majątek spadkowy wskazać należy , iż zgodnie z treścią art. 207 kc pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

Wnioskodawczyni żądała ostatecznie rozliczenia wydatków na majątek spadkowy w łącznej kwocie 10 622,26 , na co składały się opłaty za energię elektryczną , za wodę oraz opłaty uiszczane przez nią do Spółdzielni Mieszkaniowej dotyczące lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w K.. W ocenie Sądu nie wszystkie przedstawione przez wnioskodawczynię opłaty podlegają rozliczeniu jako wydatki na majątek spadkowy . W ocenie Sądu tylko opłaty , które są niezależne od faktycznego zamieszkiwania można uznać za zmierzające do zachowania majątku. Nie ma natomiast podstaw do obciążania niekorzystających z wchodzącego w skład majątku spadkowego mieszkania uczestników kosztami takimi jak opłaty za energię elektryczną czy za wodę , których wysokość zależy od faktycznego mediów. Natomiast z mieszkania wchodzącego w skład majątku spadkowego od chwili śmierci spadkodawców korzystała wyłącznie wnioskodawczyni . W konsekwencji żądanie wnioskodawczyni w zakresie zwrotu opłat za energię elektryczną i wodę nie mogło zostać uwzględnione, zużycie wskazanych mediów nie było bowiem związane z utrzymaniem majątku spadkowego a jedynie z pobytem wnioskodawczyni w mieszkaniu. W konsekwencji Sąd ustalił jako wartość wydatków poniesionych przez wnioskodawczynię jako podlegających rozliczeniu jedynie opłaty na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej jako w przeważającej części niezależne od korzystania z mieszkania w łącznej kwocie 9671,41 zł . Jedna trzecia część tych wydatków przypadająca na każdego z uczestników wynosiła 3223,80 zł.

Dokonując rozliczenia spłat należnych uczestnikom od wnioskodawczyni - zgodnie ze stanowiskiem wnioskodawczyni i uczestników tylko co do lokalu mieszkalnego - Sąd ustalił wartość nieruchomości na kwotę 201 000 zł , wysokość długów spadkowych podlegających odliczeniu – a poniesionych przez wnioskodawczynię na kwotę 484,78 zł , wysokość wydatków na majątek spadkowy poniesionych przez wnioskodawczynię na kwotę 9671,41 zł i wreszcie wysokość samych spłat – jak w pkt VII postanowienia.

Termin płatności należało – zgodnie ze stanowiskiem stron - ustalić na 4 miesiące od daty uprawomocnienia się postanowienia, bowiem z jednej strony taki termin pozwoli wnioskodawczyni na zgromadzenie niezbędnych funduszy na spłatę uczestników a z drugiej zapewni uprawnionym uzyskanie należnych kwot w rozsądnym terminie.

Sąd oddalił pozostałe wnioski stron w tym w szczególności wnioski wnioskodawczyni o rozliczenie jako długu spadkowego pożyczki w kwocie 10 000 zł jaką wnioskodawczyni - jak twierdziła - udzieliła spadkodawcom na koszty pogrzebu W. K. (nie dając wiary wnioskodawczyni co do udzielenia tej pożyczki) jak też co do rozliczenia wydatków poniesionych na lokal mieszkalny wchodzący w skład spadku związanych z opłatami za energię elektryczną i wodę. Sąd nie uwzględnił także żądania rozliczenia opłat manipulacyjnych uiszczanych przez wnioskodawczynię w związku z opłatami za mieszkanie , Sąd miał przy tym na względzie , iż w skład opłat uiszczanych do Spółdzielni wchodziły także opłaty za wodę od października 2021 r. , które powinny obciążać tylko wnioskodawczynię.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 520§1 kpc uznając, iż wnioskodawczyni i uczestnicy we własnym zakresie ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, strony w ocenie Sądu jednakowo były zainteresowane rozstrzygnięciem. Sąd jedynie nakazał zwrot od uczestników na rzecz wnioskodawczyni kosztów postępowania związanych z opinią biegłego, które strony powinny ponieść w równych częściach. Koszt sporządzenia tej opinii wynosił 2043,40 zł, a więc na każdego z uczestników przypadło 681,13 zł. Ponieważ wnioskodawczyni uiściła zaliczkę na poczet opinii biegłego w kwocie 1000 zł, uczestnicy, którzy takiej zaliczki nie uiścili, zostali zobowiązani do zwrotu na jej rzecz po 159,44 zł. Jednocześnie Sąd orzekł o obowiązku zapłaty nieuiszczonych kosztów sądowych związanych z opinią biegłego w kwotach po 521,69 zł przez uczestników.